РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГРАЖДАНСКОТО ВЪЗДУХОПЛАВАНЕ

(Обн., ДВ, бр. 94 от 1972 г.; изм. и доп., бр. 30 от 1990 г., бр. 16 от 1997 г., бр. 85 от 1998 г., бр. 12 от 2000 г., бр. 34 и 111 от 2001 г., бр. 52 и 70 от 2004 г., бр. 88 и 102 от 2005 г., бр. 30, 36, 37, 105 и 108 от 2006 г., бр. 10, 41 и 109 от 2007 г., бр. 36, 66 и 67 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г. и бр. 63, 73 и 94 от 2010 г.)

§ 1. В чл. 48д се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) точка 3 се изменя така:

„3. създал е организация и разполага с техника и/или технологии, осигуряващи спазването на действащите стандарти и процедури за сигурност и безопасност на лицата, въздухоплавателните средства, съоръженията и оборудването на съответното летище; кандидатът доказва, че разполага с необходимата техника и/или технологии, като представи документи, които удостоверяват правото на собственост, наемането или правото да ползва по друг начин съответните техника и/или технологии.”;

б) създава се т. 5:

„5. застраховал е отговорността си към трети лица, отговорността си за липса или повреда на товари, багажи и поща и по отношение на наетия си персонал – срещу злополука; лизензът се издава под условие, че лицето представи застрахователен договор за покриване на всички задължителни по силата на закон рискове.”

2. Алинея 7 се изменя така:

„(7) На летище с годишен пътникооборот над 2 млн. пътници или с годишен товарооборот над 50 000 т правото да извършват самообслужване за дейностите по обработка на багажи, обработка на товари и поща, обслужване на въздухоплавателни средства с горива и масла, перонно обслужване на въздухоплавателни средства, независимо дали пристигащи, отпътуващи или преместваны между летищния терминал и въздухоплавателното средство, може да се ограничи до не по-малко от двама въздушни превозвачи. Под тези

прагове самообслужването се извършва свободно от лицензираните въздушни превозвачи.”

3. В ал. 8:

а) в т. 4 думите „в случаите по” се заменят със „за дейностите по”;

б) създава се т. 6:

„6. определи броя на въздушните превозвачи, извършващи самообслужване и предоставящи услуги по една или повече дейности, в случаите по ал. 7.”

4. Създават се ал. 13-22:

„(13) Летищният оператор уведомява Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” при възникване на обстоятелствата по ал. 9.

(14) Когато броят на операторите, извършващи самообслужване, е ограничен съгласно ал. 8 за извършване на съответната дейност, ръководителят на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” определя въздушния превозвач или въздушните превозвачи, които превозват най-голям дял от пътниците и/или товарите на летището за календарната година преди влизане в сила на решението за налагане на ограничението.

(15) Когато превозвач, определен по ал. 14, притежава лиценз за оператор по наземно обслужване за съответната дейност на летището, той получава достъп до пазара от момента на влизане в сила на решението по ал. 8.

(16) Превозвач, определен съгласно ал. 14, който не притежава лиценз, предприема действия за получаването му по реда на този закон в 60-дневен срок от влизане на решението в сила.

(17) Когато определените кандидати декларират, че не желаят да извършват самообслужване на съответното летище или не предприемат действия за получаване на лиценз в срока по ал. 16, или по отношение на тях бъде постановен влязъл в сила отказ за получаване на лиценз, ръководителят на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” издава решение за определяне на оператор по наземно самообслужване на кандидатите със следващия дял в обслужването на пътници или товари.

(18) Ръководителят на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” със заповед отнема достъпа на

превозвачите, определени по ал. 14, когато за период по-дълъг от една година са престанали да отговарят на критериите по ал. 14.

(19) Достъпът на превозвачите, определени по ал. 14, се предоставя за период 7 години и може да бъде удължен, при условие че продължават да отговарят на критериите по ал. 14.

(20) Ръководителят на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" по искане на летищния оператор със заповед отнема достъпа до пазара на оператор по наземно обслужване или самообслужване, който не спазва правилата по чл. 48з на съответното летище.

(21) Ръководителят на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" със заповед отнема достъпа до пазара на оператор по наземно обслужване или самообслужване, когато операторът не започне дейността повече от 60 дни след получаване на достъпа, когато лицензът му бъде отнет или когато операторът е обявен в несъстоятелност.

(22) Актовете на ръководителя на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" по ал. 8, 14, 17-21 се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс."

§ 2. В чл. 48е, ал. 4 думите „чл. 48д, ал. 8, т. 1" се заменят с „чл. 48д, ал. 8, т. 2".

§ 3. В чл. 48ж се правят следните изменения:

1. В ал. 4 цифрата „5" се заменя със „7".

2. В ал. 6 т. 2 и 3 се изменят така:

„2. списък на експлоатационно годната техника, необходимо присъща за осъществяване на съответната дейност, осигуряваща спазването на действащите стандарти и процедури за сигурност и безопасност на лицата, въздухоплавателните средства, съоръженията и оборудването на съответното летище;

3. списък с имената и адресите на лицата, които възнамерява да бъдат наети, както и доказателства, че тези лица притежават необходимата квалификация и професионален опит;".

3. Алинея 10 се изменя така:

„(10) Летищният оператор или ръководителят на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” издава решение за избор на оператор по наземно обслужване на спечелилия конкурса кандидат. Решението е индивидуален административен акт и подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.”

4. Създават се нови ал. 11-13:

„(11) Когато спечелилият конкурса кандидат притежава лиценз за оператор по наземно обслужване за съответната дейност на летището, той получава достъп до пазара от момента на влизане в сила на решението за избор по ал. 10.

(12) Когато спечелилият конкурса кандидат не притежава лиценз за оператор по наземно обслужване за съответната дейност, в 60-дневен срок от влизането в сила на решението за избор, кандидатът предприема действия за получаване на лиценз по реда на този закон.

(13) В случаите, когато избраният кандидат не предприеме действия за получаване на лиценз в срока по ал. 12 или по отношение на него бъде постановен влязъл в сила отказ за получаване на лиценз, летищният оператор или ръководителят на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” издава решение за избор на оператор по наземно обслужване на следващия класиран кандидат.”

5. Досегашната ал. 12 става ал. 14 и в нея думите „В случаите по ал. 11, т. 2 и 3” се заменят с „В случаите, когато е отнет лицензът на оператор по наземно обслужване или операторът е обявен в несъстоятелност” и се поставя запетая.

6. Досегашната ал. 13 става ал. 15.

§ 4. Член 48и се изменя така:

„Чл. 48и. (1) Летищният оператор, когато предоставя наземно обслужване, операторите по наземно обслужване, които предоставят услуги на трети лица, или въздушният превозвач, извършващ самообслужване, отделят сметките си за своите дейности по наземно обслужване от сметките за други дейности в съответствие с действащото счетоводно законодателство.

(2) Лицата по ал. 1 предоставят необходимите данни в Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” в 20-дневен срок след изтичането на съответната календарна година. Въз основа на получените данни ръководителят на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” възлага извършване на проверка за спазване изискването

на ал. 1 на независим регистриран одитор по смисъла на Закона за независимия финансов одит.”

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 5. Навсякъде в закона думите „министърът на земеделието и продоволствието” и „министъра на земеделието и продоволствието” се заменят съответно с „министърът на земеделието и храните” и „министъра на земеделието и храните”.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на …….. 2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(ЦЕЦКА ЦАЧЕВА)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГРАЖДАНСКОТО ВЪЗДУХОПЛАВАНЕ

Целите на законопроекта са свързани с необходимостта от постигане по-пълно съответствие на националното законодателство с правото на Европейския съюз в областта на предоставянето на услуги по наземно обслужване на летищата в Общността.

Реализирането на управленските приоритети, посочени в Програмата на правителството за европейско развитие на Република България, изисква добре работеща администрация, оптимизиране и предоставяне на качествени услуги на гражданите. За тази цел се облекчават и опростяват процедурите за достъп до пазара на наземно обслужване чрез концептуална промяна на етапа на лицензиране на операторите.

Програмата на правителството за европейско развитие на Република България предвижда като мярка стимулиране на конкуренцията между летищата, летищните превозвачи и операторите на наземно обслужване. Изпълнението на тази мярка е още една причина, поради която се предлага настоящата промяна и облекчаване на режимите, улесняване на достъпа до пазара и по този начин – за стимулиране на лоялната конкуренция между операторите по наземно обслужване.

Изискванията на правото на Европейския съюз в тази област са уредени в Директива 96/67/ЕО на Съвета от 15 октомври 1996 г. относно достъпа до пазара на наземни услуги в летищата на Общността (директивата).

Директивата е въведена в българското законодателство чрез съответните текстове в Закона за гражданското въздухоплаване и Наредба № 20 от 2006 г. за удостоверяване експлоатационната годност на граждански летища, летателни площадки, системи и съоръжения за наземно обслужване, за лицензиране на летищни оператори и оператори по наземно обслужване и за достъпа до пазара по наземно обслужване в летищата (ДВ, бр. 101 от 2006 г.).

На 30 септември 2010 г. Европейската комисия изпрати до Република България мотивирано становище по Нарушение 2009/4277 поради неправилно прилагане на някои разпоредби на Директива 96/67/ЕО. Част от констатациите в мотивираното становище са свързани с необходимостта от изменения в Закона за гражданското въздухоплаване.

Причините, които налагат приемането на акта, са въвеждане изискванията на директивата в съответствие със смисъла и значението, съдържащо се в мотивираното становище на Европейската комисия.

Предлаганите изменения и допълнения могат да бъдат структурирани в следните групи:

I. Първата група е свързана с осигуряване по-пълно съответствие на националното законодателство с целта, посочена в чл. 14 от директивата. Търсеният ефект е да бъдат облекчени лицензионните изисквания за получаване на лиценз за оператор по наземно обслужване.

II. Втората група изменения са свързани с облекчаване на условията за допускане на кандидати до конкурс за достъп до пазара на наземно обслужване на летищата. Съгласно директивата при наложени ограничения на достъпа до пазара изборът на доставчик на съответната услуга следва да се осъществи въз основа на адекватни, обективни, прозрачни и недискриминационни критерии.

III. Третата група изменения са продиктувани от необходимостта да се прецизират текстовете, свързани с извършването на услугата самообслужване – в случаите, когато въздушен превозвач сам извършва дейностите по наземно обслужване на летище. Текстовете в действащата редакция на закона се нуждаят от прецизиране с цел постигане на съответствие с разпоредбите на директивата.

IV. Със законопроекта се предлага и прецизиране на текстовете на закона за постигане на по-пълно съответствие с изискванията на директивата за разделяне на сметките при извършване на дейности по наземно обслужване. Съгласно директивата, когато управляващата летището организация, ползвателят на летището или доставчикът на наземно обслужване предоставят наземно обслужване, те следва строго да отделят сметките за своите дейности по наземно обслужване от сметките за другите дейности в съответствие с актуалната търговска практика. Независим одитор, определен от държавата членка, следва да проверява дали се извършва това разделяне на сметките.

Предлаганите промени обхващат:

1. По чл. 48д:

а) По ал. 2:

Съгласно чл. 14, параграф 1 от директивата „Държавите членки могат да обусловят дейността на доставчик на наземно обслужване или самообслужващ се, използващ летището, от получаването на одобрение от публичен орган, независим от управляващата летището организация. Критериите за такова одобрение следва да са свързани с добрата финансова ситуация и с достатъчно покритие на застраховката, със сигурността и

безопасността на инсталациите, на въздухоплавателните средства, на оборудването и лицата, както и със защитата на околната среда и със съобразяване със съответното социално законодателство.

Критериите следва да съответстват на следните принципи:

а) те следва да се прилагат по недискриминационен начин спрямо различните доставчици на наземно обслужване и ползвателите на летището;

б) те следва да се отнасят към посочената цел;

в) те не следва на практика да намаляват достъпа до пазара или свободата на самообслужване до равнище под предвиденото в настоящата директива".

Предлаганите изменения са продиктувани от необходимостта да се облекчат лицензионните изисквания за получаване на лиценз за оператор по наземно обслужване.

Комисията счита, че е рестриктивно изискването кандидатът да притежава необходимата материална база и човешки ресурси за извършване на дейността още преди да е сигурен, че ще започне дейността си.

С предлаганото изменение се допуска кандидатът да има възможност да отговори на изискванията за издаване на лиценз, без да е необходимо да притежава техниката, като е достатъчно да разполага с нея въз основа на договор за наем или като я ползва на друго основание, както и да представи предварителни договори за персонала, който ще бъде нает за извършване на дейността.

б) По ал. 7:

Комисията посочва, че основното изискване на Директива 96/67/ЕО е да се осигури на доставчиците на наземно обслужване свободен пазарен достъп на всички търговски летища, чийто годишен трафик надхвърля 2 милиона превозени пътници или 50 000 тона товари. Освен това на летища с по-малък трафик от посочения въздушните превозвачи трябва да могат да се обслужват напълно свободно.

Все пак на летищата с годишен трафик над посочените обеми държавите членки за определени категории и при определени условия могат да ограничат броя на доставчиците (и на самообслужващите се превозвачи) до минимум двама. В случаите, когато се въвеждат ограничения на броя на самообслужващите се превозвачи, те следва да бъдат избрани въз основа на адекватни, обективни, прозрачни и недискриминационни критерии.

Действащата редакция на чл. 48д, ал. 7 от Закона за гражданското въздухоплаване не съответства на изискванията на директивата, тъй като е посочено, че „на летище с годишен пътникооборот над 1 млн. пътници или с годишен товарооборот над 25 000 т правото да извършват самообслужване за

дейностите по ал. 3, т. 3, 4, 5 и 7 се предоставя на не по-малко от двама въздушни превозвачи, освен ако няма кандидати. Под горните прагове право да извършва самообслужване за дейностите по ал. 3, т. 3, 4, 5 и 7 има само един въздушен превозвач, който превозва най-голям дял от пътниците или товарите на летището. Под тези прагове самообслужването се извършва свободно от лицензираните въздушни превозвачи".

Целта на предлаганото изменение е да се въведат коректно разпоредбите на директивата, като се предвиди свободното извършване на наземно самообслужване на летищата с годишен оборот под 2 млн. пътници или с годишен товарооборот над 50 000 т.

Предвидено е, че Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" може да определи броя на превозвачите, които да извършват самообслужване, като, видно от ал. 7, техният брой не може да бъде по-малък от двама, освен ако няма кандидати. След като бъде определен броят, правото да извършват тази дейност ще се предостави на онези превозвачи, които превозват най-голям дял от пътниците и/или товарите на летището за календарната година преди влизане в сила на решението за налагане на ограничението.

в) По ал. 8

В чл. 7, параграф 2 във връзка с чл. 1, параграф 2 от директивата е предвидено, че на летища с годишен пътникооборот над 2 млн. пътници или с годишен товарооборот над 50 000 т правото да извършват самообслужване за дейностите по обработка на багажи, обработка на товари и поща, обслужване на въздухоплавателни средства с горива и масла, перонно обслужване на въздухоплавателни средства, независимо дали пристигащи, отпътуващи или преместваны между летищния терминал и въздухоплавателното средство, може да се запази за не по-малко от двама ползватели на летището, при условие че те са избрани въз основа на адекватни, обективни, прозрачни и недискриминационни критерии.

С допълнението, въведено чрез разпоредбата на чл. 48д, ал. 8, т. 6, се посочва, че Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" може да определи броя на доставчиците на наземно обслужване в случаите по ал. 7 на същия член, т. е. на всички летища с обеми, по-големи от посочените в ал. 7. Съгласно чл. 48д, ал. 9 това определяне на броя се въвежда само в случаите на недостиг на технологични площи или капацитет на дадено летище, възникнал в резултат на голямо натоварване и голям процент използване на площите, както и когато това е оправдано и свързано преди всичко с безопасността, сигурността или пространственото разположение на летището.

г) По ал. 13-22

С предлаганите ал. 13-22 се постига съответствие с изискването на директивата, съгласно която за дейностите, посочени в чл. 7, параграф 2, държавите членки могат да запазят правото за самообслужване на не по-малко от двама ползватели на летището, при условие че те са избрани въз основа на адекватни, обективни, прозрачни и недискриминационни критерии.

Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" може да определи броя на операторите, извършващи самообслужване, като този брой на може да бъде по-малък от двама.

Предлаганата ал. 14 предвижда, че когато броят на операторите, извършващи самообслужване, е ограничен съгласно ал. 8, за извършване на съответната дейност се определят въздушните превозвачи, които превозват най-голям дял от пътниците или товарите на летището за календарната година преди влизане в сила на решението за налагане на ограничението.

Начинът за определяне на превозвачи, които да извършват обслужването, се определя съгласно новите ал. 14-21.

В новата ал. 22 се предвижда изрична възможност за обжалване на актовете за налагане на ограничения по ал. 8 в съответствие с разпоредбата на чл. 21 от Директива 96/67.

2. По чл. 48ж

С изменението на т. 2 и 3 на чл. 48ж се цели облекчаване на условията за явяване на конкурс за достъп до пазара на наземно обслужване. В мотивираното становище на комисията се посочва, че действащият текст на чл. 48ж, параграф 6 от закона предвижда, че в конкурса за достъп до пазара могат да участват само дружества, които вече притежават лиценз за съответната дейност. Комисията е изразила становище, че тази разпоредба, както и част от лицензионните изисквания са прекомерни и противоречат на целта, заложена в чл. 14, параграф 1, буква „в" от директивата.

С предлаганото изменение се предвижда към момента на провеждане на конкурса кандидатът да представя единствено списък на експлоатационно годната техника, необходимо присъща за осъществяване на съответната дейност, осигуряваща спазването на действащите стандарти и процедури за сигурност и безопасност на лицата, въздухоплавателните средства, съоръженията и оборудването на съответното летище и списък с имената и адресите на лицата, които възнамерява да бъдат наети, както и доказателства, че те притежават необходимата квалификация и професионален опит.

На спечелилия кандидат се предоставя възможност да получи лиценз за извършване на дейността и едва в случаите, когато той не предприеме действия за получаването му или по отношение на него бъде

постановен влязъл в сила отказ за получаване на лиценз, ръководителят на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” издава решение за избор на оператор по наземно обслужване на следващия класиран кандидат.

С изменението на чл. 48ж, ал. 1 се предвижда провеждането на конкурс и в случаите, когато в резултат на капацитетни ограничения броят на превозвачите, които извършват наземно самообслужване, е ограничен извън случаите по цитираната по-горе ал. 7 на чл. 48д.

3. По чл. 48и

С предлаганото изменение се постига по-пълно съответствие с изискванията на директивата, съгласно която, когато управляващата летището организация, ползвателят на летището или доставчикът на наземно обслужване предоставят наземно обслужване, те следва строго да отделят сметките за техните дейности по наземно обслужване от сметките за другите дейности в съответствие с актуалната търговска практика. Директивата посочва още, че независим одитор, определен от държавата членка, следва да проверява дали се извършва това разделяне на сметките.

Лицата предоставят необходимите данни в Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” в 20-дневен срок след изтичането на съответната календарна година. Въз основа на получените данни Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” възлага на независим регистриран одитор извършване на проверка на спазване на изискването за разделяне на сметките.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)